

Z mytologie

K ostrovu Kréta se váže především mýtus o králi Minóovi, synu boha Dia a foinické královské dcery Európy. Minóova manželka Pasifaé se zamilovala do býka a z tohoto spojení se zrodil Minotaurus, člověk s býčí hlavou. Athénský umělec Daidalos pak pro Minotaura postavil v Knóssu labyrint, k němuž se váže mýtus o králi Théseovi a Minóově dceři Ariadně. Samotná soutěska Samaria je ale také opředená množstvím bájí. Další Minóova dcera, Akakallida, se v lesích této oblasti zamilovala do krásného boha

Hermese. Narodil se jim syn Kydonas, zakladatel města Kydonia, jak se ve středověku říkalo dnešní Chanii. Později se do Akakallidy zamiloval i sám Apollón, bůh hudby a slunce, když po zavraždění Pythona odešel do jižní části kaňonu, aby zde očistil své hříchy. Apollón a Akakallida spolu utekli ke knězi Karmanorovi. V jeho domě našli útočiště, ale setrvali zde příliš dlouho. Apollón zapomněl na božské povinnosti – nevyvezl ve svém kočáře Slunce na oblohu, a Země proto na krátkou dobu zmrzla.

Na stránkách strže je možné spatřit takovéto věštiny.

Užitečné informace

- Horský kaňon Samaria je otevřen od 1. května do 30. října. Každý den se otvírá v 6 hodin ráno, od 15. hodiny odpolední do západu slunce se prodávají už jen vstupenky k prohlídce dvoukilometrového úseku.
- Určitě je potřeba vzít si dost pití a něco na hlavu, krétské slunce je spalující. Ale podél celé cesty je řada přírodních pramenů s pitnou vodou.
- Pokud se vám nechce procházet celou Samarií, a přesto byste chtěli vidět alespoň Železnou bránu, existuje varianta „lazy tour“. Dopoledne pojedete lodí do Agia Roumeli, na jižním konci soutěsky si koupíte lístek, dojdete jen tři kilometry k bráně, pak se vrátíte a odpoledne vás loď odveze zpátky. Tuto variantu je možné podniknout na

- vlastní pěst nebo s některou z řady cestovních kanceláří.
- Samaria je řecký národní park. Je zde zakázáno: přenocování, rozdělávání ohně, kouření, trhání rostlin, lovení a rušení zvířete, poslech rádia a zpívání.
- U vchodů jsou obrovské tabule s užitečnými informacemi – mapa soutěsky s vyznačenými památkami, přírodními krásami i místy, kde je možné se osvěžit.

→ Artemis. Během vykopávek zde archeologové dokonce našli antické obětní dary z mědi a pálené hlíny.

O něco dál, téměř uprostřed cesty soutěskou, leží na východní straně opuštěná vesnička Samaria. Až do roku 1962, kdy v oblasti vznikl národní park, zde bydlelo sedm starých krétských rodin. Obklopeni vysokými, strmými svahy, pod palčivými paprsky jižního slunce, zde tito lidé žili izolováni od zbytku světa.

Kousek níž, na druhé straně kaňonu, je kaple Blahoslavené Marie egyptské. V překladu Osia Maria dala název celé soutěsce. Odtud se musíte vrátit na hlavní stezku. Ocítíte se v samém jádru kaňonu. Všimněte si krásných bílých kamenů, po nichž šlapete – jsou dokonale vyhlazeny mohutnými proudy vody, které tu ale protékají jen v zimě a na skalních stěnách tvoří vysoké vodopády. V letních měsících se tu řeka schovává do podzemního koryta a na povrch se dostává v oblasti Kefalovrysia, pod vesničkou Platania.

Slavná Železná brána

Mezi desátým a jedenáctým kilometrem najdete snad nejkrásnější místo celé soutěsky – proslulou Železnou bránu. Je široká pouhé tři metry a kolmé skalní stěny tu dosahují výšky tří set metrů. Právě tady asi nejintenzivněji pocítíte divokost krétské přírody. Místo

má drsnou atmosféru, studená voda říčky se mísí s příjemným vánkem od blízkého se Libyjského moře. Nebýt hlučných turistů, snad byste si mohli vychutnat i ticho, „rušené“ jen zpěvem ptáků či spatřit proslulou místní horskou kozu.

Od Železné brány k jižnímu vchodu do soutěsky už zbývají jen tři kilometry. Mírně se svažující cesta se pomalu rozšiřuje, bílé skály ustupují do stran a najít kousek stínu tu bývá problémem. Strmé svahy jsou plné těžko přístupných jeskyň, kde v dávných dobách bývaly věštiny.

Nakonec u brány ukážete lístek a v tom momentě se veškerá divokost přírody nenávratně ztrácí v záplavě „turismu“. Kavárny, stánky se suvenýry, moře pohledů, triček s nápisem Samaria. Ale má to i své pozitivum – po dlouhé chůzi vám čerstvý pomerančový džus s ledem udělá moc dobře.

Pak ještě musíte zdolat prašný a horký kus cesty do Agia Roumeli. Malá vesnička přímo na pobřeží je také skrz naskrz turistická. Jet sem na třeba na týdenní do-

Snímky: Adéla Poláková

volenou nemá smysl. Místo slouží hlavně jako start nebo cíl cesty horským kaňonem, takže hotely i restaurace jsou tu zbytečně předražené.

Hned, jak sem dorazíte, pospíchejte si koupit lístek na loď. Může se stát, že hodinu před vyplutím už je vyprodáno. Můžete se také vykoupat na celkem příjemné kamínkové pláži hned vedle mola. ●

Adéla Poláková